

**TALSU
NOVADS**

**Talsu novada kapitālsabiedrības SIA
“Ziemeļkurzeme” funkciju audita ziņojums**

Talsi, 2022

SATURS

1. AUDITA MĒRĶI UN UZDEVUMI	4
2. AUDITA ROBEŽAS UN METODISKAIS IETVARS	5
2.1. Efektivitātes rādītāji	5
2.2. Funkciju izvērtējuma metodiskais ietvars	6
3. FUNKCIJU AUDITĀ KONSTATĒTĀ SITUĀCIJA	7
3.1. Vides raksturojums	7
3.2. Sabiedrības mērķi funkcijas un uzdevumi	7
4. DARBĪBAS VIRZIENU IZVĒRTĒJUMS	9
4.1. Īdenssaimniecība	9
4.1.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums	9
4.1.2. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums	11
4.2. Dzīvojamo ēku apsaimniekošana	13
4.2.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums	13
4.2.2. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums	14
4.3. Asenizācijas pakalpojumi	15
4.3.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums	15
4.3.2. Funkciju dublēšanās izvērtējums	15
4.4. Sanitārās pakalpojumi un citi pakalpojumi	16
4.4.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums	16
4.4.2. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums	16
4.5. Vispārējā vadība	16
4.5.1. Sabiedrības vadība	16
4.5.2. Cenu politika	17
4.5.3. Grāmatvedība, lietvedība un klientu apkalpošana	17
4.5.4. Iepirkumi un finansējuma piesaistes prakse	17
4.5.5. Problēmziņojumu uzskaitē un problēmu novēršanas kontrole	18
4.5.6. Infrastruktūras tīklu dokumentēšana	18
4.5.7. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums	18
4.6. Finanšu rādītāju izvērtējums	19

5. PRIEKŠLIKUMI UN IETEIKUMI.....	21
5.1. Ieteikumi pašvaldības līdzdalības saglabāšanai, funkciju apjomam un izmaiņām.....	21
5.2. Priekšlikumi reorganizācijas pasākumiem	21
5.2.1. Decentralizētas attīstības scenārijs	22
5.2.2. Centralizētās attīstības scenārijs	22
5.2.3. Policentriskas attīstības scenārijs	23
5.3. Priekšlikumi darbības uzlabošanai.....	24

1. AUDITA MĒRĶI UN UZDEVUMI

Audita mērķi ir:

- 1) novērtēt Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrības SIA „ZIEMEĻKURZEME” vienotais reģistrācijas nr. 40003382317, juridiskā adrese Pils iela 5-3, Dundaga, Dundagas pagasts, Talsu novads LV-3270 (turpmāk tekstā – Sabiedrība) darbības un funkciju sniegšanas efektivitāti, labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu, sniedzot priekšlikumus darbības (funkciju) izmaiņām un nepieciešamajiem funkciju pilnveides un reorganizācijas pasākumiem, tai skaitā attiecībā uz veicamo funkciju pārdali un optimālo kapitālsabiedrību skaitu;
- 2) noteikt Pašvaldības līdzdalības nepieciešamību Sabiedrībā, līdzdalības saglabāšanas gadījumā, nosakot kapitālsabiedrību vispārējos stratēģiskos mērķus.

Audita uzdevums ir:

- 1) izvērtēt Sabiedrības darbību, vai tā sniedz tikai tādus pakalpojumus, kas izriet no kapitālsabiedrībai uzdotajiem pārvaldes uzdevumiem, kuri izriet tieši no pašvaldības funkcijām;
- 2) noteikt Sabiedrības funkciju izpildes efektivitāti, tai skaitā iekšējās kontroles sistēmas kvalitāti, trūkumus un nepieciešamos pilnveides pasākumus;
- 3) noteikt Sabiedrības nepieciešamos reorganizācijas pasākumus, tai skaitā attiecībā uz veicamo funkciju pārdali un optimālo kapitālsabiedrību skaitu;
- 4) sniegt ieteikumus funkciju izmaiņām, tai skaitā attiecībā uz funkciju apjomu un saturu, iespējamo funkciju samazināšanu, palielināšanu vai pārdali starp kapitālsabiedrībām, kā arī optimālo kapitālsabiedrību skaitu.

Audita uzdevumu izpildei ir jāveic:

- 1) funkciju izpildes efektivitātes rādītāju definēšana, saskaņojot tos ar Talsu novada pašvaldību, un efektivitātes rādītāju analīze līdzīgu funkciju veikšanā;
- 2) funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējuma, funkciju centralizācijas vai funkciju nodošanas ārpalpojuma potenciāla izvērtējuma un citu efektivitātes uzlabojumu izvērtējuma veikšana;
- 3) priekšlikumu izstrāde katras izvērtējamās kapitālsabiedrības darbības uzlabošanai (piemēram, organizatoriskās struktūras izmaiņām, darbinieku skaita vai funkciju sadalījuma izmaiņām, funkciju izvietojuma struktūrvienībās izmaiņām u.c.);
- 4) priekšlikumu izstrāde reorganizējamo kapitālsabiedrību optimālai funkciju plānošanai un administratīvo funkciju izveidei.

2. AUDITA ROBEŽAS UN METODISKAIS IETVARS

Funkciju audits tiek veikts balstoties uz dokumentiem, kas ir spēkā laika posmā līdz 2022. gada 21. jūlijam un auditā iesaistīto pašvaldības un Sabiedrības darbinieku sniegto informāciju audita veikšanas laikā. Dokumenti, kas tiek izstrādāti un apstiprināti pēc iepriekšminētā termiņa beigām audita ziņojumā netiek ņemti vērā un atspoguļoti netiek.

Ievērojot, ka Sabiedrībai funkciju audita izvērtēšanas brīdī nav aktuālas vidēja termiņa darbības stratēģijas, kas ļautu novērtēt tās darbības atbilstību izvirzītajiem mērķiem, par pamatu izvērtējumam tiks ņemta iepriekšējā vidēja termiņa darbības stratēģija, t.i. Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģija 2018.-2021. gadam.

2.1. Efektivitātes rādītāji

Sabiedrības darbības efektivitāte tiek vērtēta atkarībā no tā vai un kā šī sabiedrība izpilda tai izvirzītos mērķus un uzdevumus.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums¹ nosaka, ka kapitālsabiedrībai ir:

- 1) nefinanšu mērķi — kapitālsabiedrības mērķi, kas izriet no kapitālsabiedrībai noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu;
- 2) finanšu mērķi — kapitālsabiedrības mērķi, kas saistīti ar tās finanšu darbības stāvokli (tai skaitā rentabilitāte, kapitāla struktūra, apgrozījums, dividendes un peļņa);
- 3) vispārējie stratēģiskie mērķi — publiskas personas augstākās lēmēj institūcijas noteikti kapitālsabiedrības mērķi, kurus publiska persona vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kuri izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem.

Nefinanšu mērķi

Sabiedrības nefinanšu mērķi tiek definēti saskaņā ar likumā Par pašvaldībām noteiktajām pašvaldības autonomajām funkcijām², kuru realizāciju nodrošina Sabiedrība.

Īpaši kvalitātes kritēriji, kas atšķiras no normatīvajos aktos noteiktajām prasībām pakalpojumu sniegšanai vai kvalitātes mērķi ne plānošanas dokumentos, ne līgumos nav definēti. Līdz ar to, Sabiedrības nefinanšu mērķu izpilde tiks vērtēta vadoties pēc tā vai uzdevums (funkcija) tiek pildīts vai netiek pildīts.

Finanšu mērķi

Ja Sabiedrības vidēja termiņa stratēģijā ir norādīti finanšu mērķi un to sasniegšanas indikatori, tad tiks vērtēts vai šie mērķi ir sasniegti. Papildus tam Sabiedrības darbības efektivitāte tiks vērtēta pēc šādiem finanšu rādītājiem:

1. Bruto peļņas rentabilitāte (bruto peļņa/neto apgrozījums) x 100;

¹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 1.panta 16.-18.punkti. Iegūts: <https://likumi.lv/ta/id/269907-publiskas-personas-kapitāla-dalu-un-kapitālsabiedrību-parvaldības-likums> Skatīts: 20.06.2022.

² Likuma „Par pašvaldībām” 15.pants. Iegūts: <https://likumi.lv/ta/id/57255-par-pasvaldibam> Skatīts: 20.06.2022.

2. Ekonomiskā rentabilitāte (ROA) = (pārskata perioda peļņa pirms nodokļiem un procentu maksājumiem/aktīvu vērtība) x 100;
3. Pašu kapitāla rentabilitāte (ROE) = (neto peļņa/pašu kapitāls) x 100;
4. Realizācijas rentabilitāte (ROS) = (neto peļņa/neto apgrozījums) x 100;
5. Kopējā likviditāte = apgrozāmie aktīvi/īstermiņa saistības;
6. Saistību īpatsvars bilancē = saistību kopsumma/aktīvu kopsumma;
7. EBITDA peļņa = Neto peļņa + procentu izdevumi + samaksātais UIN + pamatlīdzekļu nolietojums;
8. EBITDA rentabilitāte = (EBITDA peļņa/neto apgrozījums) x 100.

Šie rādītāji tiks izmantoti izstrādājot priekšlikumus un ieteikumus kapitālsabiedrības darbības uzlabošanai vai reorganizācijas pasākumiem.

Vispārējie stratēģiskie mērķi

Ievērojot, ka Sabiedrībai šobrīd nav aktuālas vidēja termiņa darbības stratēģijas, mērķu izvērtējumam par pamatu tiks ņemta iepriekšējā perioda stratēģiskie mērķi un pārbaudīta to izpilde. Vērtēšanas kritērijs – cik lielā mērā ir izpildīts iepriekš nospraustais mērķis. Neizpildes vai daļējas izpildes gadījumā tiks pārbaudīti neizpildes iemesli. Ja neizpilde būs radusies tādēļ, ka nav piesaistīts finansējums darbu izpildei, tiks uzskatīts, ka Sabiedrība mērķi ir pildījusi, bet rezultātu nav sasniegusi no tās neatkarīgu iemeslu dēļ.

Balstoties uz iepriekšējo mērķu izpildes rezultātiem, tiks formulēti ieteikumi nākamā perioda mērķa definējumam.

2.2. Funkciju izvērtējuma metodiskais ietvars

Funkciju izvērtējums tiks veikts apskatot Sabiedrības funkcijas un no tām izrietošos darbības virzienus un pakalpojumus attiecībā pret likumā „Par pašvaldībām” noteiktajām funkcijām, kas ir pamats pašvaldības kapitālsabiedrības izveidei. Funkciju izpildes efektivitāte tiks vērtēta šī dokumenta 2.1. punktā minētajā kārtībā.

Ņemot vērā, ka Līguma tehniskā specifikācija paredz nepieciešamību izvērtēt funkciju centralizācijas lietderību, centralizācijas jautājumi tiks analizēti, ņemot vērā citas Talsu novada kapitālsabiedrības, kuras veic līdzīgus uzdevumus. Sabiedrības gadījumā tās būs: SIA „TALSU ŪDENS”, SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rojas DzKU”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KOLKAS ŪDENS” un SIA „MĒRSRAGA ŪDENS”.

3. FUNKCIJU AUDITĀ KONSTATĒTĀ SITUĀCIJA

3.1. Vides raksturojums

Dundagas pagasta administratīvā teritorija (tagad Dundagas pagasts un Kolka pagasts) ir 558,4 km² liela, un iedzīvotāju skaits saskaņā ar Pilsonības un migrācijas pārvaldes datiem 2020. gada janvārī bija 3022.³ Iedzīvotāju skaitam visās Talsu novada apdzīvotajās vietās ir tendence samazināties. Vidējais iedzīvotāju blīvums novadā uz 1 km² – 5,41.

Analogi lielākajai daļai Latvijas teritorijas iedzīvotāju dabiskais pieaugums Dundagas pagastā ir negatīvs. Modelējot iedzīvotāju skaita izmaiņas turpmākajos 20 gados un pieņemot, ka migrācijas tendences un dzimstības tendences saglabājas iepriekšējā apjomā, iedzīvotāju skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties. Tuvākajos 20 gados novadā paredzams darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju īpatsvara samazinājums.⁴

Šie dati norāda, ka visticamāk Sabiedrība nevar rēķināties ar būtisku klientu skaita pieaugumu un tas nozīmē arī pakalpojumu pieprasījums, labākajā gadījumā, saglabāsies iepriekšējā līmenī.

Sabiedrības darbinieki pamatā paši dzīvo Dundagas ciemā un pagastā. Tas nozīmē, ka uzņēmuma darbiniekiem nav jāmēro tāls ceļš līdz darba vietai un vietējie apstākļi viņiem ir labi zināmi.

3.2. Sabiedrības mērķi funkcijas un uzdevumi

Sabiedrības nefinanšu mērķi izriet no likumā „Par pašvaldībām” noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas „organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds”.⁵

Dundagas novada attīstības stratēģija 2014.–2030. gadam īpašus stratēģiskos mērķus Sabiedrībai neparedzēja. Tāpat šajā stratēģijā netika izvirzīti mērķi, kas tieši būtu saistāmi ar Sabiedrības darbību. Šobrīd, Talsu novada attīstības stratēģija 2022.–2040. gadam paredz, ka Dundaga ir novada nozīmes attīstības centrs, kurā pieejami centralizēti ūdenssaimniecības un siltumapgādes pakalpojumi.⁶

Talsu novada attīstības programmā 2022. – 2028. gadam⁷ izvirzīta vidēja termiņa prioritāte VTP3 Mājoklis, vide un mobilitāte. Šai prioritātei izvirzīti rīcības virzieni – RV11

³ Iedzīvotāju skaits un teritoriālo vienību platības Talsu, Dundagas, Mērsraga un Rojas novados. Iegūts: <https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2021/06/1.pielikums.pdf> Skatīts: 12.07.2022.

⁴ Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014-2030. 8.lpp. Iegūts: https://www.dundaga.lv/files/2014/7/1/Dundaga_ilgtspējigas_attistibas_strategija.pdf Skatīts: 12.07.2022.

⁵ Likuma „Par pašvaldībām” 15.panta 1.punkts. Iegūts: <https://likumi.lv/ta/id/57255-par-pasvaldibam> Skatīts: 12.07.2022.

⁶ Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2040.gadam. 26.lpp. Iegūts: https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/04/Talsu_novada_ilgtspējigas_attistibas_strategija_2022_2040_gadam.pdf Skatīts: 12.07.2022.

⁷ Talsu novada attīstības stratēģija 2022. – 2028. gadam. Iegūts: https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/04/Attistibas_programma_Ricibas_plans.pdf. Skatīts: 02.09.2022.

Inženierinfrastruktūra, kas visām Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrībām, kas darbojas ūdenssaimniecības nozarē, nosaka šādus uzdevumu - U27 Modernizēt inženiertehnisko infrastruktūru un ūdenssaimniecības pakalpojumus:

- R27.1. Veikt ūdenssaimniecības infrastruktūras auditu;
- R27.2. Izstrādāt vienotus ūdensapgādes tarifu noteikšanas principus;
- R27.3. Pilnveidot komunikāciju ar ūdenssaimniecības pakalpojumu saņēmējiem;
- R27.4. Sekmēt jaunu pieslēgumu izveidi pie ūdenssaimniecības tīkliem;
- R27.5. Attīstīt centralizētos ūdenssaimniecības tīklus.

Sabiedrības stratēģiskie mērķi ir noteikti tās vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam.

Tiešie uzdevumi Sabiedrībai ir noteikti. Saskaņā ar Dundagas novada pašvaldības 2017. gada 10. maijā noslēgto līgumu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Dundagas pagastā. Tie ir:

- ūdens ieguve, ražošana un novadīšana ūdensvada tīklā;
- ūdens padeve no ūdens ražošanas vietas līdz pakalpojuma saņēmējam;
- notekūdeņu savākšana un novadīšana līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;
- notekūdeņu attīrīšana un novadīšana līdz iztekai ūdenstilpnē.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju, Sabiedrībai pildot šo uzdevumu, sniedz šādus pakalpojumus:^{8,9}

- ūdensapgāde, t.sk. ūdens ražošana;
- kanalizācija, t.sk. notekūdeņu attīrīšana;
- asenizācijas pakalpojumi;
- atslēdznieka – santehniķa pakalpojumi;
- daudzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošana;
- citi pakalpojumi (zāles pļaušana, dūmu detektora uzstādīšana u.c.).

⁸ SIA “ZIEMEĻKURZEME” Iegūts: <https://www.dundaga.lv/lv/uznemejdarbiba/pasvaldibas-kapitalsabiedribas/sia-ziemelkurzeme/> Skatīts: 12.07.2022.

⁹ SIA “ZIEMEĻKURZEME” 2021.gada pārskats. Iegūts: <https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/06/SIA-Ziemelkurzeme-Gada-Parskats-2021.pdf> Skatīts: 12.07.2022.

4. DARBĪBAS VIRZIENU IZVĒRTĒJUMS

4.1. Ūdenssaimniecība

Centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumus Sabiedrība sniedz Talsu novada Dundagas un Jaundundagas ciemu iedzīvotājiem.

Ūdenssaimniecības pakalpojumus (centralizētā ūdens apgāde un kanalizācija) Sabiedrība sniedz aptuveni 550 mājāsaimniecībām Dundagā un Jaundundagā. Šajā teritorijā Sabiedrības sniegtos ūdenssaimniecības pakalpojumus izmanto arī 34 juridiskās personas, t.sk. SIA “Dundagas veselības centrs”, VSAC “Kurzeme”, SIA PLPKS “Dundaga”, SIA “Jaunemari”, SIA “Gabriēla”, u.c.

Tāpat Sabiedrība nodrošina asenizācijas pakalpojumus pamatā Dundagas un Jaundundagas ciemos.

4.1.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums

Ūdenssaimniecības jomā Sabiedrība, izpildot deleģētās funkcijas, nodrošina šādu pakalpojumu sniegšanu:

- centralizēta ūdensapgāde;
- centralizēta kanalizācija.

Ūdenssaimniecības pakalpojumi ir iekļauti minimālajā pakalpojumu grozā, kura organizēšanu Talsu novada iedzīvotājiem nodrošina pašvaldība.¹⁰ Paredzams, ka tās mājāsaimniecības, kuras ir pieslēgušās centralizētajam ūdens vadam un kanalizācijai, no šiem pakalpojumiem neatteiksies.

Pārtraukumi pakalpojuma sniegšanā vai atteikšanās no pakalpojuma sniegšanas ievērojami apgrūtinās daudzdzīvokļu māju ekspluatāciju un padarīs neiespējamu sabiedrisko ēku un uzņēmumu telpu ekspluatāciju.

Atbilstība Sabiedrības nefinanšu mērķiem

Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšana atbilst likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 1. punkta nosacījumiem, t.i. pašvaldība organizē komunālo pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Līdz ar to jāsecina, ka centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšana atbilst Sabiedrības nefinanšu mērķiem.

Atbilstība Sabiedrības finanšu mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam nav definēti finanšu mērķi atsevišķi ūdenssaimniecības pakalpojumiem, tādēļ tie tika vērtēti kopā visiem Sabiedrības pakalpojumiem šī dokumenta 4.5. sadaļā „Finanšu rādītāju izvērtējums”.

Atbilstība Sabiedrības stratēģiskajiem mērķiem

¹⁰ Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022-2040 gadam. 26.lpp. Iegūts: https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/04/Talsu_novada_Ilgtspējīgas_attīstības_stratēģija_2022_2040_gadam.pdf Skatīts 13.07.2022.

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģija ūdenssaimniecības jomā paredz stratēģisko mērķi:

- nodrošināt ūdensapgādes pakalpojumus visiem pakalpojumu saņēmējiem;
- nodrošināt notekūdeņu savākšanas pakalpojumus visiem pakalpojumu saņēmējiem.¹¹

Sabiedrībai nospraustie stratēģisko mērķu izpildei, tās vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam tika noteikti uzdevumi, skatīt 1. tabulu.

1.tabula. Sabiedrībai veicamie uzdevumi 2018.-2021. gadam, kas izriet no Dundagas novada Attīstības programmas 2014. – 2020. gadam.¹²

Prioritāte	Rīcības virziens	Veicamais uzdevums	Plānotais finansējums, EUR	Izpildes termiņš, Gads	Statuss
Veicināt kvalitatīvas centralizētās ūdensapgādes un videi draudzīgas notekūdeņu attīrīšanas nodrošināšanu Dundagas novada lielajos ciemos (7M-IN-1)	Ūdenssaimniecības sakārtošana novada ciemos (RV-IN-1)	Turpināt ūdenssaimniecības projekta ieviešanu Dundagā (IN-2)	1 400 000,00	2018. – 2021.	Izpildīts
		Popularizēt centralizētās ūdensapgādes priekšrocības lielajos ciemos, tādējādi palielinot pieslēgumu skaitu centralizētajai ūdensapgādes sistēmai (IN-3) līdz 210	0,00	2018. – 2021.	Izpildīts
		Veikt nedarbojošos ūdens apgādes urbuma tamponēšanu Dundagā – Maija ielā (IN-4)	1500,00	2018. – 2021.	Šobrīd nav iespējams izpildīt. Nav iespējams atrast zemes īpašnieku, bez kura atļaujas to nevar veikt
		Rekonstruēt notekūdeņu attīrīšanas ierīces Dundagā (IN-5), tajā skaitā, bet ne tikai nostādīnātāja ierīkošana Jaundundagā 2017.gadā, kā arī tehniskā nodrošinājuma atjaunošana (ūdens sūkņu, gaisa pūtēja u.c. iegāde)	150 00,00	2018. - 2021.	Izpildīts
		Veikt izglītojošu pasākumu kopumu par videi draudzīgu risinājumu īstenošanu ūdensapgādei un notekūdeņu	0,00	2018. – 2021.	Procesā

¹¹SIA “Ziemeļkurzeme” vidēja termiņa darbības stratēģija 2018-2022., 7.lpp. Skatīts: 14.07.2022.

¹²Turpat, 8.lpp.

Nodrošināt samērīgu līdzsvaru starp dabas aizsardzības pasākumiem un attīstību Dundagas novada ciemu teritorijās un teritorijās ārpus ciemiem (7M-IN-3)	Līdzsvara nodrošināšana starp attīstību un dabas aizsardzību (RV-IN-4)	Izveidot efektīvu virszemes ūdens noteces sistēmu novada ciemos. (IN-10)	0,00	2018. – 2021.	Nepieciešama pašvaldības iesaiste
---	--	--	------	---------------	-----------------------------------

Diemžēl, šiem mērķiem nav noteikti izpildes indikatori. Ir turpināta ūdenssaimniecības projekta ieviešana Dundagā (IN-2). Uzdevumiem: veikt izglītojošu pasākumu kopumu par videi draudzīgu risinājumu īstenošanu ūdensapgādei un notekūdeņu attīrīšanai mazajos ciemos un popularizēt centralizētās ūdensapgādes priekšrocības lielajos ciemos, tādējādi palielinot pieslēgumu skaitu centralizētajai ūdensapgādes sistēmai pieslēgumiem nav norādīti izpildes indikatori, tāpēc to izpildi nav iespējams pārbaudīt.

Pastāvot šādiem apstākļiem, ka sabiedrības darbības funkcionālo efektivitāti pēc Sabiedrības iesniegtās informācijas nav iespējams novērtēt, visticamāk, tā vērtējama kā daļēji efektīva.

4.1.2. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana Dundagā un Jaundundagā ir cieši saistīta ar šo pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo infrastruktūru – inženiertīkliem un būvēm, kas atrodas Sabiedrības īpašumā un/vai valdījumā. Līdz ar to, bez Sabiedrības reorganizācijas šajos ciemos cits šo pakalpojumu sniedzējs praktiski nav iespējams.

Alternatīvas infrastruktūras izveide mazā klientu skaita dēļ nav ekonomiski pamatota, jo tuvākajā nākotnē Dundagas pagasta administratīvajā teritorijā iedzīvotāju (un tātad arī klientu) skaita pieaugums nav paredzams.

Funkciju pārklāšanās/dublēšanās ūdenssaimniecības jomā ir jāvērtē Talsu novada kontekstā. Pēc administratīvi teritoriālās reformas Talsu novadā ir vairākas kapitālsabiedrības, kuras sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus, katra savā, noteiktā administratīvajā teritorijā.

Ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz SIA „TALSU ŪDENS”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KOLKAS ŪDENS”, SIA „Ziemeļkurzeme”, SIA „Mērsraga Ūdens”, SIA “Rojas DzKU”. Katrai no šīm kapitālsabiedrībām pamatkapitālā vai valdījumā ir inženiertīkli un būves, kas nepieciešamas ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai. Pakalpojuma sniegšana vienmēr būs jānodrošina noteiktā vietā, t.i., decentralizēti. Zemā iedzīvotāju blīvuma dēļ, novada centralizētā ūdensvada un kanalizācijas tīklu savienošana vienotā tīklā nav ekonomiski pamatota. Centralizācijas iespēju analīzi skat. priekšlikumos Sabiedrības darbības uzlabošanai šī dokumenta 5.nodaļā.

Nemot vērā pakalpojumu pašizmaksu, Talsu novada ietvaros ir vērojamas cenu atšķirības ūdenssaimniecības pakalpojumiem (2.tabula).

2. tabula. Ūdenssaimniecības pakalpojumu cenu salīdzinājums Talsu novadā.

Pašvaldības kapitālsabiedrība	Centralizētā ūdensapgāde EUR/m³ (bez PVN)	Centralizēta kanalizācija EUR/m³ (bez PVN)	Asenizācija (PVN iekļauts)
SIA „TALSU ŪDENS” ¹³	1,18	1,89	50,32 Ārpus apkalpojamās zonas jāsedz transporta izmaksas 0,87 EUR par km
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rojas DzKU” ¹⁴	1,01	1,66	Fekāliju ūdeņi 2.70 par m ³ , sadzīves atkritumu atdalīšana un utilizācija 25 EUR/gab, traktora izmaksas 35Eur/st.
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KOLKAS ŪDENS” ¹⁵	1,18	1,88	24,18 par izvešanas reizi, 34,44 EUR/h ārpus Kolkas ciema
SIA „MĒRSRAGA ŪDENS” ¹⁶	1,29	1,89	Pakalpojumu nesniedz
SIA „ZIEMEĻKURZEME” ¹⁷	1,20	1,76	25 EUR par reizi tilpumam līdz 3 m ³ , transporta izdevumi ārpus Dundagas robežām 0,91 EUR par km.

Sabiedrības saražotā ūdens daudzums nesasniedz to robežu, pie kuras nepieciešama tarifu saskaņošana ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju (Regulatoru).

Regulatora apstiprinātie ūdensapgādes tarifi ir noteikti robežās no 0,55 EUR/m³ līdz 1,72 EUR/m³ (bez PVN). Komersantu vidējais kanalizācijas pakalpojumu tarifs ir 1,35 EUR/m³ (bez PVN). Regulatora apstiprinātie kanalizācijas tarifi noteikti robežās no 0,65 EUR/m³ līdz 1,90 EUR/m³ (bez PVN).¹⁸

Pēc salīdzinājuma redzams, ka ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi SIA „ZIEMEĻKURZEME” ir zemāki nekā pārējiem šo pakalpojumu sniedzējiem novadā un vieni no zemākajiem valstī kopumā. Kopējo situāciju valstī regulējamo ūdenssaimniecības pakalpojumu jomā var apskatīt Sabiedrisko pakalpojumu regulatora sagatavotā infografikā, kas pieejama: <https://infogram.com/udenssaimniecibas-pakalpojuma-tarifi-1h7k230dj1ejg2x?live>.

¹³ SIA “TALSU ŪDENS” tarifi (no 2020.gada 1.marta). Iegūts: <https://www.talsuudens.lv/a/> Skatīts: 27.06.2022.

¹⁴ Regulatora apstiprinātie ūdenssaimniecības tarifi SIA “Rojas DzKU” (no 2022. gada 1. februāra). Iegūts: <https://talsunovads.lv/zinas/roja/regulators-apstiprina-jaunos-udenssaimniecibas-pakalpojumu-sia-rojas-dzku/> Skatīts: 14.07.2022.

¹⁵ Par tarifu pielīdzināšanu SIA “KOLKAS ŪDENS” (no 2022. gada 1. aprīļa). Iegūts: <https://talsunovads.lv/zinas/kolka/pieaug-udenssaimniecibas-pakalpojumu-tarifi-kolka/> Skatīts: 14.07.2022.

¹⁶ SIA “MĒRSRAGA ŪDENS” tarifi (no 2022.gada 1.februāra). Iegūts: https://www.mersrags.lv/?ct=pasvald_kapitalsab_mersudens Skatīts: 14.07.2022.

¹⁷ Talsu novada domes 25.08.2022. lēmums Nr. 381”Par līgumu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu ar SIA “ZIEMEĻKURZEME” un tarifu apstiprināšanu” Iegūts: https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/08/381_TND_Lemums_Ziemeļkurzeme_tarifi.pdf; Skatīts: 01.09.2022.

¹⁸ Ūdenssaimniecības nozares rādītāji. 22. lpp. Iegūts: <https://www.sprk.gov.lv/content/nozares-raditaji-2> Skatīts: 14.07.2022.

4.2. Dzīvojamo ēku apsaimniekošana

4.2.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums

Sabiedrība apsaimnieko Dundagas un Jaundundagas ciemos esošo dzīvojamo fondu daudzdzīvokļu mājās. Ēkās vairums dzīvokļu ir privatizēti, bet daži ir pašvaldības īpašums. Pašvaldības dzīvojamais fonds pārsvarā tiek izmantots pašvaldības palīdzības sniegšanai dzīvokļu jautājumu risināšanā. Pārsvarā daudzdzīvokļu mājās ir 1-3 istabu dzīvokļi, kuros dzīvo 1-2 cilvēki, vidēji 1,5 cilvēki dzīvoklī. Dundagā un Jaundundagā daudzdzīvokļu dzīvojamajās mājās nav centralizētas siltumapgādes. Pamatā mājām ir savi apkures katli un vienā gadījumā – viens apkures katls uz trijām mājām.

Atbilstība Sabiedrības nefinanšu mērķiem

Dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši valdījumā dzīvojamās mājas Dundagā un Jaundundagā. Līdz ar to, nepārņemto māju koplietošanas daļas joprojām atrodas pašvaldības valdījumā un pašvaldība nodrošina šo ēku pārvaldīšanu un komunālo pakalpojumu sniegšanu. Šī situācija atbilst likuma „Par pašvaldībām” 15. panta 1. punkta nosacījumiem, t.i. pašvaldība organizē komunālo pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem un šī paša likuma 14. pantam, kas paredz, ka pašvaldība racionāli un lietderīgi apsaimnieko pašvaldības kustamo un nekustamo mantu.

Līdz ar to, jāsecina, ka Sabiedrības darbība dzīvojamo māju apsaimniekošanas jomā atbilst Sabiedrībā izvirzītajiem nefinanšu mērķiem un atbilst likuma „Par pašvaldībām” nosacījumiem.

Atbilstība Sabiedrības finanšu mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam nav definēti finanšu mērķi atsevišķi ūdenssaimniecības pakalpojumiem, tādēļ tie tika vērtēti kopā visiem Sabiedrības pakalpojumiem šī dokumenta 4.5. apakšnodaļā „Finanšu rādītāju izvērtējums”.

Atbilstība Sabiedrības stratēģiskajiem mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģija 2018.-2022.gadam paredz Sabiedrībai stratēģisko mērķi - nodrošināt kvalitatīvus namu apsaimniekošanas pakalpojumus visiem pakalpojumu saņēmējiem. Šī mērķa sasniegšanai Sabiedrība sniedz pakalpojumu “Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par maksu vai uz līguma pamata”¹⁹.

Saskaņā ar šo stratēģisko mērķi Sabiedrībai izvirzīts rīcības mērķis, skatīt 3. tabulu.

3. tabula. Sabiedrības rīcības mērķi dzīvojamo māju apsaimniekošanas jomā.²⁰

Prioritāte	Rīcības virziens	Veicamais uzdevums
------------	------------------	--------------------

¹⁹ SIA “ZIEMEĻKURZEME” vidēja termiņa darbības stratēģija 2018-2021. Skatīts: 14.07.2022.

²⁰ SIA “ZIEMEĻKURZEME” vidēja termiņa attīstības stratēģija 2016.-2021.gadam 7.lpp. Skatīts: 14.07.2022.

Attīstīt daudzdzīvokļu māju īpašnieku sapratni un apziņu par daudzdzīvokļu ēku kā kopīpašumu	Efektīva un ekonomiski pamatota daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošana Kolkā un Dundagā	Paaugstināt Sabiedrības veiktās daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku apsaimniekošanas efektivitāti Dundagas ciemā, palielinot iedzīvotāju līdzatbildību par sava īpašuma uzturēšanu un uzlabojot savstarpējās komunikācijas modeļus
--	--	--

Tā kā šī uzdevuma izpildei nav norādīti uzdevuma izpildes indikatori, tā sasniegšanu nav iespējams novērtēt. Sabiedrības apsaimniekošanā esošo māju skaits no 40 mājām 2018.gadā ir samazinājies līdz 38 mājām. Ja par indikatoru uzskata iedzīvotāju līdzatbildības par sava īpašuma uzturēšanu palielināšanos, kā rezultātā divu māju iedzīvotāji ir uzņēmušies paši nodrošināt dzīvojamo māju apsaimniekošanu, tad jāsecina, ka mērķis vismaz daļēji ir izpildīts.

Nav informācijas par savstarpējās komunikācijas modeļu uzlabošanu starp Sabiedrību un dzīvokļu īpašniekiem.

Līdz ar to, Sabiedrības darbība stratēģisko mērķu sasniegšanā ir bijusi daļēji efektīva.

4.2.2. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums

Funkciju pārklāšanās/dublēšanās Dzīvojamo ēku apsaimniekošanas jomā ir jāvērtē Talsu novada kontekstā. Pēc administratīvi teritoriālās reformas Talsu novadā ir vairākas kapitālsabiedrības, kuras sniedz Dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumus, katra savā, noteiktā administratīvajā teritorijā.

Dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumus Talsu novadā sniedz arī SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS” un Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rojas DzKU” katra savās noteiktās teritorijās. Lielākajā vairumā gadījumu dzīvokļu īpašnieki nav izveidojuši biedrības un nav pārņēmuši dzīvojamās mājas savā valdījumā. Līdz ar to, veidojas situācija, ka veicot dzīvojamo māju apsaimniekošanu, pašvaldības kapitālsabiedrība apsaimnieko to valdījumā esošus nekustamos īpašumus. Principā šo pakalpojumu varētu sniegt arī privātā sektora uzņēmumi, taču zemās rentabilitātes dēļ privātā sektora uzņēmumiem par šo jomu Dundagas pagastā nav intereses. Sabiedrības darbība šajā jomā atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta 1.daļas prasībām, jo sniedzot šo pakalpojumu tiek novērsta tirgus nepilnība.

Dzīvojamo māju apsaimniekošanas tarifi pamatā ir 0,10 EUR par dzīvojamās platības kvadrātmetru. Nedaudzās mājās dzīvokļu īpašnieki ir izvēlējušies palielināt šo tarifu līdz 0,15 vai pat 0,20 EUR par kvadrātmetru, maksas palielinājumu novirzot uzkrājumam māju remontdarbiem. Šie tarifi ir zemāki nekā, piemēram, Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Rojas DzKU” (vidēji 0,33 EUR par m³, minimums 0,29 EUR par m³) un atšķiras galvenokārt tāpēc, ka dzīvokļu īpašnieki mājas kopsapulcēs ir vienojušies par atšķirīgu maksājumu apmēru, remonta darbu veikšanai. Ieņēmumi no apsaimniekošanas nav galvenais Sabiedrības ieņēmumu avots, jo tie sastāda tika 4,42% no Sabiedrības ieņēmumiem.²¹

²¹ Aprēķināts pēc SIA “Ziemeļkurzeme” 2021.gada pārskata datiem.

4.3. Asenizācijas pakalpojumi

4.3.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums

Atbilstība nefinanšu mērķiem

Asenizācijas pakalpojumu sniegšana atbilst likuma “Par pašvaldībām” 15. pantā noteiktajai pašvaldības autonomajai funkcijai – organizēt komunālo pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Ilgstošā laika posmā Sabiedrība, aizpildot tirgus nepilnību, ir sniegusi šo pakalpojumu mājsaimniecībām un uzņēmumiem Dundagas pagastā.

Atbilstība finanšu mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam nav definēti finanšu mērķi atsevišķi asenizācijas pakalpojumiem, tādēļ tie tika vērtēti kopā visiem Sabiedrības pakalpojumiem. šī dokumenta 4.5. apakšnodaļā „Finanšu rādītāju izvērtējums”.

Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam nav definēti stratēģiski mērķi asenizācijas pakalpojumu sniegšanai, tādēļ šiem pakalpojumiem tie vērtēti netiks.

4.3.2. Funkciju dublēšanās izvērtējums

Asenizācijas pakalpojumus Talsu novadā sniedz arī Pašvaldības kapitālsabiedrības SIA “TALSU ŪDENS”, sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rojas DzKU” un sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KOLKAS ŪDENS”.

Iespējams, ka asenizācijas pakalpojumus Dundagas pagasta teritorijā var nodrošināt arī citi pakalpojumu sniedzēji, taču šobrīd nav informācijas par šo pakalpojuma sniedzēju izcenojumiem šo pakalpojumu sniegšanai Dundagas pagasta iedzīvotājiem. Ilgstošā laika periodā Sabiedrība ir bijusi vienīgais asenizācijas pakalpojumu sniedzējs un šobrīd nav un nevar būt informācijas par to, kāda būs privātā sektora pakalpojumu sniedzēju interese par šo pakalpojumu nodrošināšanu Dundagas pagasta mājsaimniecībām. Šī situācija var mainīties, jo līdz ar Pašvaldības 27.01.2022. saistošajiem noteikumiem Nr. 1 „Decentralizētās kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaides kārtība Talsu novadā” tiek precīzi noteikti decentralizēto kanalizācijas sistēmu turētāju pienākumi regulāri izmantot asenizācijas pakalpojumus. Tas visticamāk, izsauks pieprasījuma pieaugumu šim pakalpojumam un laika gaitā šis pakalpojums var kļūt rentabls privātā sektora pakalpojumu sniedzējiem.

Pašvaldības kapitālsabiedrībām saskaņā ar Pašvaldības 27.01.2022. saistošajiem noteikumiem Nr. 1 „Decentralizētās kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaides kārtība Talsu novadā” ir noteiktas apkalpošanas robežas – SIA “ZIEMEĻKURZEME” tās ir Dundagas pagastā.

4.4. Santehniskie pakalpojumi un citi pakalpojumi

4.4.1. Sabiedrības darbības un funkciju izpildes efektivitātes izvērtējums

Atbilstība nefinanšu mērķiem

Santehnisko pakalpojumu sniegšanu, t.sk ūdens skaitītāju uzstādīšanu, nomaiņu un plombēšanu Sabiedrība pamatā nodrošina kopā ar ūdenssaimniecības un dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu.

Santehnikas pakalpojumi tiek sniegti pēc pieprasījuma. To izcenojumus nosaka Sabiedrība valde. Šie pakalpojumi 2021. gadā veidoja tikai, 5% no Sabiedrības ieņēmumiem.²² Šajā jomā Sabiedrība aizpilda tirgus nepilnību, jo mazā apjoma dēļ privātajiem uzņēmumiem nav izdevīgi šos pakalpojumus sniegt Dundagas pagasta teritorijā. Kas attiecas uz ūdensskaitītāju nomaiņu un plombēšanu, šie pakalpojumi ir tieši saistīti ar ūdenssaimniecības pakalpojumiem.

Šīs darbības ir vērtējamās kā atbalsts pamata pakalpojumu sniegšanai. Santehnisko pakalpojumu sniegšana nav pašvaldības autonoma funkcija, kuras izpildes organizēšana būtu jāorganizē pašvaldībai, taču to var darīt, ja tas nepieciešams sekmīgai komunālo pakalpojumu nodrošināšanai iedzīvotājiem.

Tādējādi, jāsecina, ka šo pakalpojumu sniegšana atbilst Sabiedrības nefinanšu mērķiem tiktāl, cik tas ir nepieciešams ūdenssaimniecības un dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanai.

Atbilstība finanšu mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa attīstības stratēģijā 2018.-2021. gadam nav definēti finanšu mērķi atsevišķi santehniskajiem pakalpojumiem, tādēļ tie tika vērtēti kopā visiem Sabiedrības pakalpojumiem. šī dokumenta 4.5. apakšnodaļā „Finanšu rādītāju izvērtējums”.

Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem

Stratēģiski mērķi šo pakalpojumu sniegšanai nav izvirzīti, tādēļ tie vērtēti netiks.

4.4.2. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums

Neliela apjoma santehniskos pakalpojumus Talsu novadā nodrošina arī SIA “TALSU ŪDENS”, SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS” un Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rojas DzKU”, kuri darbojas katrs noteiktas teritorijas robežās. Šo pakalpojumu sniegšana pamatā ir neizdevīga, un tie tiek sniegti tikai tiktāl, cik tie atbalsta ūdenssaimniecības un dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu.

4.5. Vispārējā vadība

4.5.1. Sabiedrības vadība

Sabiedrības vispārējo vadību nodrošina valdes loceklis, kuru amatā apstiprina tās kapitāla daļu turētājs.

²² Aprēķināts pēc SIA “Ziemeļkurzeme” 2021.gada pārskata datiem.

Sabiedrības vispārējā vadība un personāla vadība notiek balstoties uz normatīvajiem aktiem un atsevišķas personāla politikas Sabiedrībai nav.

Atsevišķas algu politikas Sabiedrībai nav, atalgojums kopumā Sabiedrībā nesasniedz 80% no vidējā nozarē (EDS dati).

Personāla mainība Sabiedrībā vēsturiski ir maza, tāpēc nav atsevišķu procedūru jaunu darbinieku apmācībai. Sabiedrībai ir jāsāk domāt par jaunu speciālistu pieņemšanu darbā, jo tehnisko darbinieku vecums ir tuvu pensijas vecumam.

4.5.2. Cenu politika

Sabiedrības cenas ūdenssaimniecības un dzīvojamo ēku apsaimniekošanas pakalpojumiem ir apstiprinājusi bijusī Dundagas novada pašvaldība. Cenas santehnikas un citiem pakalpojumiem Sabiedrība nosaka pati, ņemot vērā izmaksu aprēķinus un situāciju tirgū. Asenizācijas pakalpojumiem cenu ir noteikusi Sabiedrības valde (valdes loceklis) atbilstoši izmaksām, kas saistītas ar šī pakalpojuma sniegšanu. Nav informācijas par to, cik bieži šīs cenas tiek pārskatītas.

4.5.3. Grāmatvedība, lietvedība un klientu apkalpošana

Sabiedrības administratīvo darbu nodrošina grāmatvede, lietvede-kasiere, kā arī valdes loceklis.

Lietvedes-kasieres pienākumos cita starpā ietilpst arī ūdensskaitītāju rādījumu ievadīšana sistēmā, jo skaitītāju rādījumus klienti paziņo izmantojot elektronisko pastu vai piezvanot pa tālruni, kā arī rēķinu izrakstīšana fiziskajām personām.

Klienti par saņemtajiem pakalpojumiem bieži norēķinās skaidrā naudā, jo vecākās paaudzes cilvēkiem ir grūtības veikt elektroniskos norēķinus. 2021. gada skaidrā naudā saņemti apmēram 25 000 EUR, t.i. 19% no apgrozījuma. Situāciju šajā jomā ir mainījusi Covid-19 pandēmija, jo 2020. gadā skaidrā naudā tika saņemti aptuveni 50 tūkstoši eiro, kas ir 38% no apgrozījuma.

Dzīvojamo māju apsaimniekošanas lietas netiek pilnvērtīgi vestas. Reģistrēti tiek iesniegumi, sūdzības, kā arī iedzīvotāju sapulču protokoli.

4.5.4. Iepirkumi un finansējuma piesaistes prakse

Sabiedrība pamatā kā iepirkumu metodi izmanto tirgus izpēti un cenu aptaujas. Iepirkumi pārsvarā atbilst “zemsliedzīgā” iepirkumiem, t.i. tiem nav nepieciešams piemērot Publisko iepirkumu likumā noteikto kārtību. Sabiedrības piegādātāju struktūra rāda, ka šī metode ir atbilstoša veicamajiem iepirkumiem.

Sabiedrība ir pasaistījusi līdzekļus no Kohēzijas fonda “Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dundagā”. Šim projektam Kohēzijas fonda līdzfinansējums veido 85% no projekta izmaksā, valsts budžeta līdzfinansējums – 4,664%, bet bijušās Dundagas domes līdzfinansējums 10,336%.

4.5.5. Problēmziņojumu uzskaitē un problēmu novēršanas kontrole

Par problēmām pakalpojumu saņemšanā klienti ziņo valdes loceklim vai lietvedei-kasieri. Problēmziņojumi atsevišķi reģistrēti netiek. Šo ziņojumu nav pārāk daudz un tie tiek nekavējoties risināti. Praksē neveidojas situācijas, ka kāds no problēmziņojumiem netiktu risināts.

Problēmas un avārijas infrastruktūras ekspluatācijā pamatā tiek risinātas, izmantojot Sabiedrības iekšējos resursus, nopietnākos gadījumos piesaistot ārpalpojumu. Sabiedrībai nav savas tehnikas un personāla rakšanas u.tml. darbu veikšanai.

Darba organizēšanai tiek veidots pakalpojumu pieprasījumu reģistrs, kurā tiek atzīmēti pakalpojumu pieprasījumi. Lielu daļu šī reģistra sastāda asenizācijas pakalpojumu pieprasījumi.

4.5.6. Infrastruktūras tīklu dokumentēšana

Ūdenssaimniecības un siltumtīklu infrastruktūra Dundagā un Jaundundagā ir būvēta ilgākā laika posmā. Daļa infrastruktūras ir digitāli uzmērīta un šie dati ir pieejami Kadastra reģistrā. Uzmērītas tās infrastruktūras daļas, kuras ir izbūvētas no jauna vai, kurās ir veikta rekonstrukcija. Par daļu no infrastruktūras ir pieejamas shēmas, bet tās ne vienmēr atbilst situācijai dabā.

Ūdens zudumi tīklā ir apmēram 26% no saražotā ūdens, taču šis radītājs viennozīmīgi neļauj spriest vai šie zudumi ir radušies negodprātīgu ūdens lietotāju dēļ vai arī tāpēc, ka kaut kur tīklā ir ūdens noplūdes. Šajā daudzumā ietilpst tehniskais ūdens, kuru izmanto, lai nodrošinātu ūdens stacijas darbību.

Vērtējot uzņēmuma vadības procedūras kopumā, jāatzīst, ka Sabiedrības iekšējās kontroles procesi ir fragmentāri. Ar iekšējo kontroli ir jāsaprot process, kurā organizācija regulē tās darbību, lai efektīvi un produktīvi izpildītu savu misiju un sasniegtu mērķus. Iekšējās kontroles sistēma ir risku vadības, kontroles un pārvaldības pasākumu kopums, kura uzdevums ir nodrošināt organizācijas mērķu sasniegšanu, efektīvu darbību, aktīvu aizsardzību, pārskatu ticamību, darbības atbilstību tiesību aktiem.²³

Iekšējās kontroles sistēma nav definēta kā sistēma, bet gan pastāv atsevišķu ārējos normatīvajos aktos noteiktu prasību formā.

Būtiskākie uzlabojumi nepieciešami problēmziņojumu uzskaites jomā, sasaistot tos ar infrastruktūras dokumentiem tajos gadījumos, kad darbu izpildes gaitā tiek fiksēta informācija, kas ir nozīmīga turpmākā darbā. Šīs informācijas uzglabāšana tikai izpildīto darbu uzskaites lapās neļauj to kvalitatīvi izmantot turpmākajā darbā.

4.5.7. Funkciju pārklāšanās/dublēšanās izvērtējums

Sabiedrības iekšienē nenotiek funkciju pārklāšanās vai dublēšanās.

Talsu novadā Ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina arī pašvaldības kapitālsabiedrības SIA "TALSU ŪDENS", SIA "KOLKAS ŪDENS", SIA "MĒRSRAGA ŪDENS" un SIA "Rojas DzKU".

²³ Kas ir iekšējās kontroles sistēma. Iegūts: <https://www.plz.lv/kas-ir-ieksejas-kontroles-sistema-un-kapec-ta-ir-nepieciešama/> Skatīts: 14.07.2022.

Dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumus nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrības SIA “TALSU NAMSAIMNIEKS” un SIA “Rojas DzKU”.

Tā kā veicamās funkcijas un pakalpojumi šīm sabiedrībām noteiktās jomās ir vienādi vai daļēji pārklājas, ir jāsecina, ka arī šo pakalpojumu administrēšanas funkcijas Talsu novada kapitālsabiedrībās būs līdzīgas.

4.6. Finanšu rādītāju izvērtējums

Atbilstība finanšu mērķiem

Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā 2018.-2021. gadam²⁴ ir iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina plāns, taču tajā iekļautā informācija neatbilst Sabiedrības gada pārskata datiem laikā no 2016.- 2018.gadam. Līdz ar to, šī informācija nav izmantojama Sabiedrības finanšu rādītāju izvērtēšanai.

Šajā stratēģijā kā vienīgie mērķi, kas saistīti ar finansēm ir izvirzīti taupības pasākumi, kas ietver:²⁵

- efektīvu budžeta līdzekļu izlietojumu;
- elektroenerģijas izlietojuma kontroli;
- komunālo pakalpojumu izmaksu ekonomiju;
- telefonsakaru un transporta izmaksu saprātīga plānošanu.

Nevienam no šiem pasākumiem nav izvirzīti rezultatīvie rādītāji, tādēļ to sasniegšanas pakāpi nav iespējams noteikt.

Sabiedrības finanšu rādītājus skatīt 4. tabulā.

4. tabula. Finanšu rādītāju izvērtējums.

Kritēriji	Rādītāji (2021)	Norma	Vērtība	Komentārs
Bruto peļņas rentabilitāte	-2,93	Pozitīvs	Negatīvs	Katrs apgrozītais EUR 2021. gadā ir radījis 0,03 EUR zaudējumus.
Ekonomiskā rentabilitāte (ROA)	-2,62	Pozitīvs	Negatīvs	Katrs piesaistītais EUR 2021. gadā ir radījis 0,03 EUR zaudējumus
Pašu kapitāla rentabilitāte (ROE)	-6,19	Pozitīvs	Negatīvs	Katrs ieguldītais EUR 2021. gadā ir radījis 0,06 EUR zaudējumus
Realizācijas rentabilitāte (ROS)	-10,92	Pozitīvs	Negatīvs	Katrs pārdotais pakalpojums 2021. gadā ir radījis 0,11 EUR zaudējumus.
Kopējā likviditāte	0,93	1	Pozitīvs	Koeficients norāda, ka Sabiedrības likviditātes rādītājs ir optimālā līmenī
Saistību īpatsvars bilanci	0,58	0,4	Pozitīvs	Koeficients norāda, ka Sabiedrība nav pārāk atkarīga no ārējiem finansēšanas avotiem.
EBITDA peļņa	65 284	Jo lielāks, jo labāk	Pozitīvs	Sabiedrībai ir pozitīva ieņēmumu daļa, neņemot vērā procentus, nodokļus, nolietojumu un amortizāciju. Salīdzinot ar līdzīgiem pakalpojumu sniedzējiem Talsu novadā, Sabiedrībai ir otra lielākā EBITDA peļņa.
EBITDA rentabilitāte	7,71	Jo lielāks, jo labāk	Pozitīvs	Vērtējot rādītāju kontekstā ar citām līdzīgiem pakalpojumu sniedzējiem novadā, secināms, ka rādītājs ir viszemākais.

²⁴ SIA “ZIEMEĻKURZEME” vidēja termiņa darbības stratēģija 2018.-2021.gadam.

²⁵ Turpat, 10.lpp.

Secinājums: Ņemot vērā vērtību kopumu, secināms, ka katrs Sabiedrības apgrozītais, piesaistītais ieguldītais eiro rada zaudējumus, kā arī katrs pārdotais pakalpojums rada Sabiedrībai zaudējumus. Likviditātes un saistību īpatsvara bilanci rādītāji ir optimālā līmenī. Taču ņemot vērā, ka Sabiedrībai ir augsta EBITDA peļņa un viszemākais EBITDA rentabilitātes rādītājs, secināms, ka Sabiedrība šobrīd darbojas neefektīvi un tai ir nepieciešams vismaz pārskatīt atalgojuma un cenu politiku.

5. PRIEKŠLIKUMI UN IETEIKUMI

5.1. Ieteikumi pašvaldības līdzdalības saglabāšanai, funkciju apjomam un izmaiņām

Saskaņā ar VPIL 88. pantu, publiska persona (šajā gadījumā pašvaldība) var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojās viens no šādiem nosacījumiem:

1. tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
2. publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
3. tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Sabiedrības pamatkapitālā un/vai valdījumā ir nodoti Dundagas un Jaundundagas ciemos nozīmīgi objekti: ūdensvada un kanalizācijas tīkli.

Tas nozīmē, ka pašvaldības līdzdalība pašvaldības kapitālsabiedrībā, kura nodrošina centralizētās ūdenssaimniecības pakalpojumus, ir atbilstoša Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta 1.daļas 2.punkta prasībām. Dzīvojamo māju apsaimniekošanas jomā pašvaldības līdzdalība ir nepieciešama, ja pastāv tirgus nepilnība, t.i. tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības īstenošanu attiecīgajā jomā, proti, tirgus nespēj nodrošināt ierobežoto resursu efektīvu izvietojumu, kā rezultātā sistemātiski rodas preces vai pakalpojuma nepietiekamība.²⁶

Neatkarīgi no pieņemtajiem lēmumiem par kapitālsabiedrību skaitu un reorganizācijas pasākumiem, pašvaldības līdzdalība ir jāsaglabā kapitālsabiedrībā, kas nodrošina pašvaldību funkcijas, kas noteiktas likuma „Par pašvaldībām” 15. panta 1. daļā.

5.2. Priekšlikumi reorganizācijas pasākumiem

Kā redzams no iepriekš minētā, nevar gūt pilnīgu pārliecību, ka Sabiedrības darbība ir funkcionāli efektīva. Tās darbība atbilst Sabiedrības nefinanšu mērķiem, bet atbilstību stratēģiskajiem mērķiem nav iespējams novērtēt, bet visticamāk tā mērķiem atbilst tikai daļēji.

Sabiedrības finanšu rādītāji liecina, ka tās darbība nav efektīva un bez pašvaldības atbalsta tai nav iespējams nodrošināt izvirzīto rīcības mērķu sasniegšanu infrastruktūras uzturēšanas un attīstības jomā.

Normatīvajos aktos nav reglamentēts cik kapitālsabiedrību drīkst veidot pašvaldība tās funkciju nodrošināšanai. Svarīgi ir lai pašvaldību funkcijas tiktu nodrošinātas atbilstoši pašvaldības stratēģiskajām interesēm un ievērojot labas pārvaldības principus.

²⁶ Konkurences padome. Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana. 7.lpp. Iegūts:

https://www.kp.gov.lv/sites/kp/files/kp_old/local/documents/Informativais%20materiāls_Priekšnoteikumi%20PP%20līdzdalībai%20kapitālsabiedrībā%20un%20tās%20izvērtēšana.pdf Skatīts: 15.07.2022.

Ievērojot iepriekšminēto ir jāizvērtē trīs attīstības scenāriji Sabiedrības turpmākajai darbībai:

- decentralizētais, kas nozīmē kapitālsabiedrības saglabāšanu, veicot uzlabojumus Sabiedrības pārvaldībā;
- centralizētas attīstības scenārijs;
- policentriskas attīstības scenārijs.

5.2.1. Decentralizētas attīstības scenārijs

Pie decentralizētas attīstības scenārija tiek pieņemts, ka Talsu novadā var saglabāties vairākas kapitālsabiedrības, kuras nodrošina ūdensapgādes, kanalizācijas, dzīvojamo māju apsaimniekošanas un teritorijas kopšanas pakalpojumu sniegšanu tāpat kā līdz šim. Šajā scenārijā Sabiedrība turpina darboties tāpat kā līdz šim.

5. tabula. Decentralizētā scenārija SVID.

Decentralizētas attīstības scenārija stiprās puses	Decentralizētas attīstības scenārija vājās puses
- Darbinieki labi pārzin inženiertīklu infrastruktūru, kas ir svarīgi, jo pilnvērtīgai visu inženiertīklu dokumentēšanai šobrīd nepietiek līdzekļu; - Tiek saglabāti pieredzējuši darbinieki; - Sabiedrība nodrošina pakalpojumu sniegšanu tieši Dundagas un Jaundundagas ciemu iedzīvotājiem ierastajā kārtībā un iedzīvotājiem nav pamata uzskatīt, ka administratīvi teritoriālās reformas rezultātā Dundagas pagasts ir atstāts novārtā. Iedzīvotāji pieņem, ka Talsu novads rūpējas par līdzsvarotu teritorijas attīstību	- Nepietiek resursu attīstībai. Ieguldījumi ir nepieciešami gan infrastruktūrai, gan esošo sistēmu uzturēšanai un darbības saglabāšanai esošajā līmenī; - Talsu novada mērogā salīdzinoši nelielais sniedzamo pakalpojumu apjoms un nepieciešamība nodrošināt visas Sabiedrības darbībai nepieciešamās administratīvās procedūras, kā arī informācijas tehnoloģiju izmaksas, rada salīdzinoši augstu administratīvo izmaksu īpatsvaru pakalpojumu izmaksās. - Nav savas tehnikas rakšanas darbu veikšanai, kas kavē iespējas veikt atsevišķus darbus saviem spēkiem, savukārt ārpuspakalpojumu piesaiste maksā dārgi; - Salīdzinoši nelielais uzņēmuma darbības mērogs neļauj piesaistīt pietiekami daudz līdzekļu inženiertīklu attīstības projektu realizācijā.
Decentralizētas attīstības scenārija iespējas	Decentralizētas attīstības scenārija riski
- Īpašu attīstības iespēju šim scenārijam nav.	- Sabiedrības darbība kļūst nerentabla un tās uzturēšanai ir nepieciešama pašvaldības dotācija. Pretējā gadījumā tiek apdraudēta pašvaldības autonomās funkcijas izpilde Dundagas pagastā; - Piesaistot ārējo finansējumu, pasliktinās finanšu rādītāji, jo izaugsme nav pietiekoši strauja. - Ja atalgojums nav konkurētspējīgs, tad Sabiedrībai trūkst darba spēka resursu.

5.2.2. Centralizētās attīstības scenārijs

Centralizētās attīstības scenārijs paredz, ka Sabiedrība tiek sadalīta divās daļās. Tās daļas, kuras atbild par ūdenssaimniecības pakalpojumiem tiek pievienotas SIA „TALSU ŪDENS” kā Pašvaldības lielākajam uzņēmumam, kurš nodrošina šos pakalpojumus Talsu novadā, bet tās Sabiedrības struktūras, kuras atbild par nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu, tiek pievienotas SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS”, kurš ir lielākais šo pakalpojumu sniedzējs novadā.

6. tabula. Centralizētās attīstības scenārija SVID.

Centralizētas attīstības scenārija stiprās puses	Centralizētas attīstības scenārija vājās puses
- Ūdenssaimniecības nozarē pakalpojumu nodrošināšanai var izmantot SIA „TALSU ŪDENS” tehnisko bāzi un iestrādes; - Dzīvojamo ēku apsaimniekošanas jomā var izmantot SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS” tehnisko bāzi un iestrādes. - Talsu novada pašvaldībai samazināsies darba apjoms un izdevumi, kas saistīti ar kapitāla daļu turētāja funkciju izpildi. - Administrācijas centralizācijas rezultātā samazināsies administratīvo izmaksu īpatsvars Sabiedrības izdevumos.	- Ievērojot, ka Sabiedrība tiktu sadalīta un katram darbības virzienam būtu nepieciešama koordinācija gan ūdenssaimniecības, gan dzīvojamo ēku apsaimniekošanas jomā, nebūs iespējams saglabāt tik zemus tarifus - Visticamāk, realizējot šo scenāriju, tarifi tiks izlīdzināti visā Talsu novada teritorijā. Tarifu palielinājums palielinās Sabiedrības ieņēmumus, bet būs nepatīkams iedzīvotājiem..
Centralizētas attīstības scenārija iespējas	Decentralizētas attīstības scenārija riski
- Apvienotajam uzņēmumam ir lielāka kapacitāte darbam ar iepirkumiem un projektiem finansējuma piesaistei. - Tiek ieviesti mūsdienu prasībām atbilstoši tehniskie risinājumi klientu apkalpošanā, kā arī pakalpojumu uzskaitē. - Uzlabojas administratīvo procesu kvalitāte, kas saistīta ar problēmziņojumu apstrādi.	- Iespējams, ka infrastruktūra tiek uzlabota kādā citā vietā nevis Dundagas pagastā un pagasta iedzīvotāji no apvienošanas negūst nekādu labumu. Tas, savukārt, izraisa Dundagas pagasta iedzīvotāju neapmierinātību ar pašvaldības darbu kopumā. Iedzīvotāji to uztvers kā administratīvi teritoriālās reformas nodarītu kaitējumu. Pat ja Pašvaldības ilgtermiņa plānošanas dokumentos ir paredzēti pasākumi tieši infrastruktūras uzlabošanai Dundagas pagastā, iedzīvotāji primāri vadīsies no personīgās pieredzes nevis plānošanas dokumentiem. - Palielinās SIA “TALSU ŪDENS” un SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS” pakalpojumu tarifi, jo tajos jāiekļauj arī ceļa izdevumi, kas saistīti ar ģeogrāfiski attālu vietu apkalpošanu. Neskatoties uz to, ka SIA “TALSU ŪDENS” un SIA „TALSU NAMSAIMNIEKS” jau apkalpo daudzus bijušos pagastu centrus, fiziskais attālums līdz Rojai, Mērsragam, Dundagai, Kolkai un Mazirbei ir ievērojami lielāks.

5.2.3. Policentriskas attīstības scenārijs

Šis scenārijs paredz apvienot četras Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrības, kuras sniedz ūdenssaimniecības, siltumapgādes un dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumus – SIA “Rojas DzKU”, SIA “ZIEMEĻKURZEME”, SIA “KOLKAS ŪDENS” un SIA “MĒRSRAGA ŪDENS”, izveidojot vienu kapitālsabiedrību, kura apkalpotu Dundagas, Kolkas, Rojas un Mērsraga pagastus.

7.tabula Policentriskas attīstības scenārija SVID.

Policentriskas attīstības scenārija stiprās puses	Policentriskas attīstības scenārija vājās puses
- Scenārijs atbilst Talsu novada ilgtermiņīgās attīstības stratēģijā 2022.-2040.gadam noteiktajai pieejai nodrošināt policentrisku teritorijas attīstību, koncentrējot darbību un pakalpojumu sniegšanu ne tikai novada centrā, bet arī novada nozīmes centros.	- Policentriskas attīstības scenārijam ir nepieciešams vairāk laika, jo ir jāveido jaunas administratīvās procedūras pakalpojumu sniegšanai; - Apvienotās kapitālsabiedrības izveidei būs nepieciešama izmaiņu vadības grupa, kurā jāiekļauj gan visu apvienojamo kapitālsabiedrību, gan

- Tiek samazinātas administratīvās izmaksas visiem apvienotajiem uzņēmumiem. Resursus ir iespējams nodrošināt finanšu uzskaites caurskatāmības uzlabošanai; - Tiek samazināts darba apjoms Pašvaldības pusē, jo kapitāla daļu pārvaldīšana jāveic vienai nevis četrām Pašvaldības kapitālsabiedrībām; - Apvienojot tehnisko bāzi, iespējams nodrošināt kvalitatīvāku pakalpojumu sniegšanu - Fiziskie attālumi starp pakalpojumu sniegšanas vietām ir mazāki, tāpēc transporta izmaksas mazāk ietekmēs pakalpojumu sniegšanas izmaksas. - Iedzīvotāju bažas par to, ka visa attīstība administratīvi teritoriālās reformas rezultātā pievienotie pagasti neapstiprināsies. - Netiks iespaidots SIA "Talsu ūdens" un SIA "Talsu namsaimnieks" darbs.	pašvaldības pārstāvji, lai izstrādātu optimālu kapitālsabiedrību apvienošanas modeli, saglabājot katras atsevišķās kapitālsabiedrības stiprās puses.
Policentriskas attīstības scenārija iespējas	Policentriskas attīstības scenārija riski
- Apvienotais uzņēmums spēj sekmīgāk piesaistīt līdzekļus infrastruktūras uzlabošanai; - Apvienotajam uzņēmumam ir lielāka kapacitāte darbam ar iepirkumiem un projektiem finansējuma piesaistei. - Tiek ieviesti mūsdienu prasībām atbilstoši tehniskie risinājumi klientu apkalpošanā, kā arī pakalpojumu uzskaitē, kā arī uzlabojas administratīvo procesu kvalitāte, kas saistīta ar problēmziņojumu apstrādi.	- Šobrīd nav iespējams noteikt cik ilgā laikā apvienotā kapitālsabiedrība spēs kļūt pašpietiekama, ņemot vērā, ka visur infrastruktūrā ir nepieciešami kapitālieguldījumi.

Apkopojot iepriekš minēto, jāsecina, ka resursu centralizācijai Talsu novada ietvaros ir priekšrocības salīdzinājumā ar decentralizēto attīstības modeli. Līdz ar to tālākai reorganizācijas priekšlikumu izstrādei tiks analizēti divi scenāriji: centralizētas attīstības scenārijs un policentriskas attīstības scenārijs.

5.3. Priekšlikumi darbības uzlabošanai

Neatkarīgi no tā, kādi lēmumi tiek pieņemti jautājumā par Talsu novada kapitālsabiedrību skaita izmaiņām, Sabiedrības funkcionēšanai un pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktības nodrošināšanai ir ieteicami šādi uzlabojumi Sabiedrības darbā.

Lietvedība, grāmatvedība un klientu apkalpošana

Ir jāpārskata darbinieku uzdevumu sadalījums grāmatvedībā un klientu apkalpošanā. Šobrīd esošā prakse nenodrošina iespēju administrācijas izmaksu sadalīšanai pa pakalpojumiem pakalpojumu grupu ietvaros. Nodalot klientu apkalpošanu no grāmatvedības, ir iespējama ārpakalpojumu izmantošana šajā jomā. Kā rāda SIA "Kolkas ūdens" informācija, ārpakalpojuma izmantošana grāmatvedībā ir būtiski lētāka, nekā darbinieka algošana. SIA "Kolkas ūdens" gadījumā, spriežot pēc izvērtējumam iesniegtā kontu apgrozījuma, 2022.gada 1.ceturksnī grāmatvedības pakalpojumi varētu būt izmaksājuši 907,50 eiro. Algojot darbinieku pat uz nepilnu slodzi, šie izdevumi Sabiedrībai būtu lielāki, nekā ārpakalpojuma gadījumā. Tomēr, jāņem vērā, ka SIA "Kolkas ūdens" sniedz tikai ūdenssaimniecības pakalpojumus, bet Sabiedrība nodrošina arī dzīvojamo māju apsaimniekošanu.

Nodrošināt administratīvo izdevumu sadalījumu pa pakalpojumu veidiem un caurskatāmību.

Sabiedrībai pārskatīt vidēja termiņa attīstības stratēģiju, nosakot izmērāmus mērķus un īpaši pievēršot uzmanību finanšu mērķiem.

Tarifu jomā

Pārskatīt visu pakalpojumu pašizmaksas aprēķinu un noteikt pakalpojumu maksu saskaņā ar Talsu novada domes 29.04.2021. iekšējiem noteikumiem nr.1 “Par maksas pakalpojumu cenas noteikšanu Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrībās”.

Šobrīd Sabiedrības tarifi ūdenssaimniecības pakalpojumiem, kā arī apsaimniekošanas pakalpojumiem ir viszemākie Talsu novadā un vieni no zemākajiem valstī. Tajā pat laikā Sabiedrība strādā ar zaudējumiem. Ir jāpārskata tarifu politika tā, lai pakalpojumu sniegšana neradītu zaudējumus Sabiedrībai un vienlaikus atbilstu Pašvaldības iedzīvotāju interesēm.

Atalgojuma politikas jomā

Ievērojot, ka vairākas kapitālsabiedrības Talsu novadā dažādos pagastos sniedz līdzīgus vai vienādus pakalpojumus ir ieteicams ievērot vienotu praksi atalgojuma noteikšanai visās Talsu novada kapitālsabiedrībās, lai vienādu specialitāšu darbinieki par vienādu darbu saņemtu vienādu atalgojumu, kas atkarīgs no padarītā darba. Atalgojuma noteikšanai ir jāņem vērā situācija darba tirgū un vidējais atalgojums nozarē. Gadījumā, ja ilgstoši šis atalgojums ir zemāks par vidējo nozarē, Sabiedrībai var rasties grūtības atbilstošas kvalifikācijas speciālistu piesaistē, kas, savukārt, var ietekmēt Pašvaldības autonomo funkciju izpildes kvalitāti.

Reģistrēšanās Talsu novada asenizācijas pakalpojumu reģistrā

Saskaņā ar Talsu novada pašvaldības 27.01.2022. saistošajiem noteikumiem Nr. 1 „Decentralizētās kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtība Talsu novadā” asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem ir jāreģistrējas Talsu novada pašvaldības uzturētajā asenizatoru reģistrā. Tas uz šo brīdi nav izdarīts. Šī darbības veida turpināšanai reģistrācija ir nepieciešama saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Infrastruktūras dokumentēšanas jomā

Iespēju robežās ir jāturpina darbs infrastruktūras informācijas dokumentēšanā. Šī prasība attiecas uz darbiem, kuru rezultātiem netiek veikti uzmērījumi. Minimālā prasība būtu atsevišķa žurnāla ieviešana, kur tiktu norādīts kādi darbi, kad un kurās infrastruktūras daļās ir veikti.

Domes priekšsēdētāja

E. Kārklīņa